

VENDIM
Nr. 48, datë 22.7.2016
NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedjakryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Sokol Berberi	anëtar i	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 2.6.2016 mori në shqyrtim në seancë gjyqësore, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 26 Akti, që i përket:

KËRKUES: Marsel Nela

SUBJEKTI I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën i vendimeve nr. 309, datë 27.12.2005 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë; nr. 09, datë 16.9.2011 të Gjykatës së Apelit Vlorë; nr. 00-2014-1066, datë 4.7.2014 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Sokol Berberi, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit, i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Me vendimin nr. 309, datë 27.12.2005, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë ka vendosur të shpallë fajtor kërkuarin për kryerjen e veprës penale “Trafikim të femrave për prostitucion” dhe dënimin tij me 10 vite burgim dhe me gjobë.

2. Gjykata e Apelit Vlorë, me vendimin nr. 487, datë 18.12.2006, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 309, datë 27.12.2005 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë për pjesën që i përket kërkuarit.

3. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 527, datë 19.11.2008, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 487, datë 18.12.2006 të Gjykatës së Apelit Vlorë dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në po atë gjykatë me trup tjetër gjykues.

4. Gjykata e Apelit Vlorë, me vendimin nr. 9, datë 16.9.2011, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 309, datë 27.12.2005 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë.

5. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2014-1066, datë 4.7.2014, ka vendosur mospranimin e rekurseve të paraqitura, ndërmjet të cilave edhe atë të paraqitur nga kërkuari.

II

6. **Kërkuari** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata), duke pretenduar se ndaj tij është zhvilluar një proces i parregullt ligjor. Më konkretisht, ai ka parashtruar se:

6.1 Gjykata e Apelit në rigjykimin e çështjes nuk ka marrë parasysh detyrat e lëna nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë me vendimin nr. 527, datë 19.11.2008. Ajo nuk ka verifikuar të gjitha

pretendimet e të pandehurve për sa i takon sigurimit të provës dhe seancës së marrjes së provës.

6.2 Është cenuar parimi i gjykimit nga një gjykatë e paanshme, pasi gjyqtari Sh. S., pjesë e trupit gjykues në Gjykatën e Lartë, ka qenë pjesë e trupit gjykues edhe në gjykatën e shkallës të parë që ka dhënë vendimin nr. 309, datë 27.12.2005.

6.3 Është cenuar parimi për të mos u deklaruar fajtor mbi bazën e provave të marra në mënyrë të paligjshme, për arsye se janë shkelur rregullat procedurale për sigurimin dhe marrjen e provës. Sipas kërkuarit, dëshmia është marrë pa u respektuar rregullat e njoftimit të palëve dhe pa u marrë parasysh pretendimet e avokatit të tij në lidhje me marrjen e dëshmisë nga e njëjta gjyq-tare, e cila kishte pranuar kërkesën për sigurimin e provës.

7. **Subjekti i interesuar**, Prokuroria e Përgji-thshme, ka prapësuar si vijon:

7.1 Pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme është i bazuar, duke qenë se i njëjti gjyqtar që ka dhënë vendimin ndaj kërkuarit në gjykatën e shkallës së parë, ka marrë pjesë edhe në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë që ka shqyrtuar rekursin e paraqitur nga kërkuari.

7.2 Ndryshe nga sa pretendon kërkuari, Gjykata e Apelit, në zbatim të detyrave të lëna nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, ka kryer të gjitha veprimet e mundshme procedurale në funksion të një hetimi të plotë e të gjithanshëm të çështjes.

7.3 Pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë është i pabazuar. Kërkuarit i është dhënë mundësia të paraqesë mangësitë e provave përpara gjykatave të zakonshme, të cilat i kanë mbështetur vendimet e tyre jo vetëm në provat e kundër-shtuara nga kërkuari, por edhe në një sërë provash të tjera. Ndryshe nga sa pretendon kërkuari, gjyqtarja K.Gj., e cila ka vendosur në lidhje me kërkesën për sigurimin e provës, nuk ka marrë pjesë në shqyrtimin e themelit të çështjes. Gjithashtu, avokati i kërkuarit ka marrë njoftim për kërkesën e prokurorisë për sigurimin e provës, njoftim të cilin e ka firmosur.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Lidhur me legjitimitimin e kërkuarit

8. Gjykata vlerëson se kërkuari legjitimohet *ratione personae* në lidhje me pretendimet e tij, të cilat i ka paraqitur në kërkesë, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur në Gjykatën Kushtetuese brenda afatit të parashi-kuar nga neni 30 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

9. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae*, Gjykata vëren se kërkuari ka ngritur pretendime, të cilat *prima facie* lidhen me të drejtën kushte-tuese për një proces të rregullt ligjor. Në vijim janë shqyrtuar këto pretendime të paraqitura nga kërkuari.

B. Për pretendimin e cenimit të parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme

10. Sipas kërkuarit është cenuar parimi i gjykimit nga një gjykatë e paanshme, pasi gjyqtari Sh. S., pjesë e trupit gjykues në Gjykatën e Lartë, ka qenë pjesë e trupit gjykues edhe në gjykatën e shkallës të parë që ka dhënë vendimin nr. 309, datë 27.12.2005.

11. Gjykata ka theksuar se gjykimi nga një gjykatë e paanshme është një nga elementet e rëndësishme të procesit të rregullt ligjor, i garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së. Parimi i paanshmërisë nënkupton mungesën e paragjytimeve nga gjyqtarët për çështjen e shtruar përpara tyre. Një gjykatë duhet të jetë e paanshme jo vetëm formalisht, por edhe në mënyrë të shprehur. E drejta për t’u gjykuar përpara një gjykate kompetente, të pavarur dhe të paanshme, të caktuar me ligj, kërkon që drejtësia jo vetëm duhet të bëhet, por ajo, gjithashtu, duhet të shikohet që bëhet (*shih vendimin nr. 49, datë 10.7.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Në kuptim të nenit 42/2 të Kushtetutës, respektimi i këtij parimi duhet të verifikohet duke zbatuar dy teste, testin subjektiv, i cili në thelb kërkon të provuarit e faktit se bindja personale e një gjyqtari ka ndikuar në vendimin e gjykatës dhe, gjithashtu, testin objektiv, i cili kërkon të

provuarit nëse gjyqtari ka ofruar garanci të mjaftueshme për të përjashtuar çdo dyshim të arsyeshëm në këtë drejtim. Në kuptim të testit subjektiv, paanshmëria e gjyqtarëve duhet të prezumohet derisa të provohet e kundërta. Për sa i përket testit objektiv, ai nënkupton se veç sjelljes personale të çdo anëtarit të trupit gjykues, duhet të provohet nëse ka fakte bindëse, të cilat vënë në dyshim paanshmërinë. Në këtë kuadër edhe dukja e jashtme ka rëndësi. Për rrjedhojë, kur vlerësohet nëse në një çështje konkrete ka një arsye të përligjur që rrezikon paanshmërinë e një trupi gjykues, këndvështrimi i atyre që paraqesin këtë pretendim ka rëndësi, por vendimtar mbetet përcaktimi nëse ky dyshim është objektivisht i justifikueshëm (*shih vendimin nr. 49, datë 10.7.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Jurisprudenca e Gjykatës ka evidentuar se parimi i paanshmërisë në gjykim, në këndvështrim të përbërjes së trupit gjykues, duhet të respektohet në çdo shkallë të gjykimit duke mos përjashtuar as shqyrtimin e çështjes në dhomën e këshillimit të Gjykatës së Lartë. Për Gjykatën është konsideruar gjykatë e njëanshme trupi gjykues që nuk jep garancitë e nevojshme për një gjykim të paanshëm në këndvështrimin objektiv. Dyshimi i mundshëm për paanshmërinë e gjyqtarit mund të ngrihet në hipotezën se gjyqtari është shprehur në një procedim tjetër me një vlerësim që ka të bëjë me përmbajtjen e të njëjtit fakt, në lidhje me të njëjtin subjekt (*shih vendimet nr. 54, datë 20.7.2015; nr. 49, datë 10.7.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Gjykata në praktikë të vazhdueshme ka theksuar rëndësinë e gjykimit nga një gjykatë e paanshme, me qëllim respektimin e të drejtave të palëve gjatë gjithë procesit, i cili ka të bëjë kryesisht me përbërjen e trupit gjykues. Gjykatat duhet të jenë të kujdesshme dhe të marrin parasysh veçanërisht problemin e përbërjes së trupit gjykues, në mënyrë që të mënjanojnë nga gjykimi i çështjes gjyqtarët që nuk kanë garancitë e kërkuara për paanshmëri objektive. Në shtetin e së drejtës, kjo kërkesë merr rëndësi të veçantë në funksion të besimit në dhënien e drejtësisë që duhet të krijojnë në çdo rast, në shoqërinë demokratike, jo vetëm palët në gjykim, por çdo qytetar i thjeshtë. Ligjshmëria e rolit të gjyqtarit varet jo vetëm nga qenia e tij, por dhe nga shfaqja e tij i paanshëm dhe i pavarur, duke qenë se roli i tij gjatë gjykimit duhet të jetë pasiv dhe *super partes* (*shih vendimet nr. 11, datë 5.4.2013; nr. 23, datë 4.11.2008 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Në kushtet kur kërkuesi nuk ka paraqitur ndonjë provë për të vërtetuar se gjyqtari SH.S. ka pasur bindje personale ose interes në çështjen që ka ndikuar në vendimin e gjykatës, paanshmëria subjektive prezumohet. Për sa i përket paanshmërisë objektive, duhet shqyrtuar nëse dyshimi i ngritur nga kërkuesi është mjaftueshëm i provueshëm dhe ky përfundim varet nga rrethana të çështjes konkrete. Nga rrethanat faktike rezulton se gjyqtari Sh. S. ka qenë pjesë e trupit gjykues në gjykimin e çështjes në shkallë të parë që e ka deklaruar kërkuenin fajtor. Si pjesë e këtij trupi gjykues gjyqtari Sh.S. ka shqyrtuar dhe zgjidhur çështjen në themel, duke manifestuar bindjen e tij lidhur me fajësinë e kërkuetit. Ai ka qenë gjithashtu pjesë edhe e trupit gjykues që ka gjykuar rekursin në dhomë këshillimi në Gjykatën e Lartë. Në këtë rast, si pjesë e trupit gjykues, ai ka vlerësuar në dhomë këshillimi ekzistencën e shkaqeve për të kaluar apo jo çështja për shqyrtim në seancë. Megjithatë edhe pse si pjesë e Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë gjyqtari SH.S. ka vlerësuar vetëm plotësimin ose jo të kërkesave ligjore për kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë gjyqësore, Gjykata çmon se në rastin konkret ka vend për dyshime të arsyeshme dhe mjaftueshme të bazuara, në drejtim të cenimit të paanshmërinë së gjykatës, në aspektin objektiv. Gjyqtari SH.S. ka marrë pjesë në shqyrtimin e çështjes ndaj të njëjtit kërkuet, të akuzuar për kryerjen e së njëjtës vepër penale, si në gjykatën e shkallës të parë, ashtu edhe në Gjykatën e Lartë.

16. Për pasojë, Gjykata vlerëson se dyshimi i kërkuetit është i arsyeshëm dhe pretendimi i tij për cenimin e parimit të paanshmërisë, në aspektin objektiv, është i bazuar.

C. Për pretendimet e tjera të kërkuetit

17. Kërkuesi ka pretenduar se Gjykata e Apelit në rigjykim nuk ka marrë parasysh detyrat dhe udhëzimet e lëna nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë me vendimin nr. 527, datë 19.11.2008. Ajo nuk ka verifikuar të gjitha pretendimet e të pandehurve, nëpërmjet mbrojtjes së tyre, për sa i takon sigurimit të provës dhe seancës së marrjes së provës. Gjithashtu, kërkuesi ka pretenduar

se është cenuar parimi për të mos u deklaruar fajtor mbi bazën e provave të marra në mënyrë të paligjshme, pasi janë shkelur rregullat procedurale për sigurimin dhe marrjen e provës. Sipas kërkesit, dëshmia është marrë pa u respektuar rregullat e njoftimit të palëve, pa u marrë parasysh pretendimet e avokatit mbrojtës në lidhje me marrjen e dëshmisë nga e njëjta gjyqtare, e cila kishte pranuar kërkesën për sigurimin e provës.

18. Gjykata vlerëson të mos i analizojë këto pretendime në kushtet kur, për shkak të cenimit të parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme, çështja do të shqyrtohet përsëri në Gjykatën e Lartë. Referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, Gjykata ka theksuar se kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Ky raport ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, kur është rasti i shqyrtimit nga ana e Gjykatës Kushtetuese të kërkesave individuale në bazë të nenit 131/f të Kushtetutës, udhëhiqet nga parimi i subsidiaritetit (komplementaritetit). Gjykata nënvizon se roli i Gjykatës së Lartë, si gjykatë e ligjit, është i një natyre të pazëvendësueshme. Ajo i ka të gjitha mjetet dhe kompetencat për ta bërë vetë këtë rol aktiv, që shkon përtej ligjit dhe synon të drejtën, duke ndikuar efektivisht edhe në vendimmarrjen e gjykatave të shkallëve më të ulëta (*shih vendimin nr. 62, datë 23.9.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Si përfundim, për sa më sipër, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkesit për cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme, në aspektin objektiv, si një element i së drejtës për një proces të rregullt ligjor, është i bazuar dhe duhet pranuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës, si dhe të nenit 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri¹,

VENDOSI:

- Pranimin e pjesshëm të kërkesës.
- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2014-1066, datë 4.7.2014 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, vetëm për sa i përket kërkesit.
- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Vladimir Kristo, Besnik Imeraj,
Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Sokol Berberi, Fatos Lulo

¹ Gjyqtari V. Kristo votoi edhe për cenimin e së drejtës së ankimit në kuptimin substancial, si dhe të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor.